

บทที่ 5

การศึกษาความเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตของคนในแต่ละชั้นรายได้

เนื่องจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานและเงินเพื่อกับความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ในครั้งนี้ เราศึกษาผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานและเงินเพื่อกับการกระจายรายได้ตามหน้าที่การผลิต (Functional or Factoral Income Distribution) และโดยอาศัยการศึกษาความเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตต่างๆ ของคนในแต่ละชั้นรายได้ จึงทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานและเงินเพื่อกับการกระจายรายได้ระหว่างบุคคล หรือการกระจายรายได้ตามขนาด (Personal or Size Distribution of Income) ซึ่งหมายถึงการทราบความสัมพันธ์ระหว่างการว่างงานและเงินเพื่อกับความไม่เท่าเทียมกันในรายได้

ดังนั้น ในบทนี้ จึงทำการศึกษาถึงความเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตของคนในแต่ละชั้นรายได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก แสดงการกระจายของรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ สู่คนในแต่ละชั้นรายได้ และส่วนที่สอง แสดงการจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในแต่ละชั้นรายได้

5.1 การกระจายของรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ สู่คนในแต่ละชั้นรายได้

ตาราง 5.1 การกระจายของรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ

โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2543

หน่วย : %

คนในชั้น รายได้	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
1	2.85	1.22	11.42	4.96	1.36	10.24
2	5.72	3.65	17.47	9.56	3.01	12.55
3	10.35	8.53	20.85	13.91	6.31	14.86
4	19.73	20.74	21.80	21.71	12.53	18.81
5	61.35	65.86	28.46	49.86	76.79	43.54
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537

2539 2541 และ 2543

ผลการศึกษาระยะการกระจายของรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ผู้คนในชั้นรายได้ต่างๆ ในตารางที่ 5.1 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2543 รายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ กระจายไปสู่คนในชั้นรายได้ที่ 5 มากที่สุด รองลงมาคือ คนในชั้นรายได้ที่ 4 คนในชั้นรายได้ที่ 3 คนในชั้นรายได้ที่ 2 และคนในชั้นรายได้ที่ 1 ตามลำดับ นอกจากนี้ ในช่วงปี 2531-2543 โครงสร้างการกระจายของรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ส่วนใหญ่ ก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง คนในชั้นรายได้ที่ 5 ยังคงเป็นกลุ่มคนที่ได้รับส่วนแบ่งในรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ มากที่สุด รองลงมาเป็นคนในชั้นรายได้ที่ 4 คนในชั้นรายได้ที่ 3 คนในชั้นรายได้ที่ 2 และคนในชั้นรายได้ที่ 1 ตามลำดับ*

5.2 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในแต่ละชั้นรายได้

ตาราง 5.2 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในแต่ละชั้นรายได้
โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2543

หน่วย : %

คนในชั้น รายได้	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
1	30.27	6.44	49.99	8.61	0.59	4.10
2	33.88	10.73	42.72	9.11	0.74	2.82
3	39.48	16.01	33.03	8.39	0.99	2.10
4	44.96	23.40	20.94	7.84	1.18	1.68
5	51.63	27.50	9.93	6.63	2.76	1.55

จากตารางที่ 5.2 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 1 และ 2 มาจากกำไรภาคเกษตรมากที่สุด และรายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 3 - 5 มาจากค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด

การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในแต่ละชั้นรายได้อย่างละเอียด สามารถแสดงได้ดังนี้

* รายละเอียดดูใน ภาคผนวก ข

5.2.1 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 1

ตารางที่ 5.3 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 1

หน่วย : %

ปี	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
2531	28.21	5.79	56.93	4.49	1.07	3.51
2533	26.51	6.05	59.49	5.14	0.33	2.48
2535	27.14	5.53	56.10	7.17	0.72	3.34
2537	32.68	7.38	45.40	10.58	0.44	3.52
2539	32.78	7.08	44.28	10.19	0.46	5.21
2541	32.06	6.54	44.59	9.81	0.62	6.38
2543	32.48	6.73	43.17	12.92	0.47	4.23
เฉลี่ย	30.27	6.44	49.99	8.61	0.59	4.10

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537
2539 2541 และ 2543

จากตารางที่ 5.3 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 1 มาจาก กำไรภาคเกษตรมากที่สุด คือ ร้อยละ 49.99 และรายได้จากทรัพย์สินน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.59 นอกจากนี้ โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 1 ก็เปลี่ยนแปลงไปในปี พ.ศ. 2531-2533 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 1 มาจากกำไรภาคเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน รายได้อื่นๆ และรายได้จากทรัพย์สิน ตามลำดับ แต่พอในปี พ.ศ. 2535-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 1 มาจากเงินโอนมากกว่ากำไรนอกภาคเกษตร ขณะที่รายได้ประเภทอื่น ยังมีความสำคัญอยู่ในระดับเดิม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ต่อรายได้ทั้งหมด ตลอดช่วงปี 2531-2543 พบว่า สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง และสัดส่วนของรายได้จากทรัพย์สินต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มคงที่ ซึ่งหมายความว่า มีแนวโน้ม

ว่า ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน และรายได้อื่นๆ เป็นรายได้ที่มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 1 เพิ่มขึ้น และกำไรภาคเกษตรมีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 1 ลดลง

นอกจากนั้น มีข้อสังเกตว่า ปี 2537 สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด และ สัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมด มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้รายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 1 ใกล้เคียงกันมากขึ้น

5.2.2 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 2

ตารางที่ 5.4 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 2

หน่วย : %

ปี	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
2531	28.64	9.66	53.34	5.58	0.72	2.06
2533	29.63	9.13	52.41	6.55	0.40	1.88
2535	29.77	8.68	49.30	6.87	0.91	4.47
2537	38.47	11.89	36.65	10.07	0.60	2.32
2539	38.16	11.10	36.17	10.26	0.71	3.60
2541	36.06	11.90	36.84	11.35	0.87	2.98
2543	36.42	12.78	34.27	13.08	0.99	2.46
เฉลี่ย	33.88	10.73	42.72	9.11	0.74	2.82

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537 2539 2541 และ 2543

จากตารางที่ 5.4 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 2 มาจาก กำไรภาคเกษตรมากที่สุด คือ ร้อยละ 42.71 และรายได้จากทรัพย์สินน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.74 นอกจากนี้ โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 2 ก็เปลี่ยนแปลงโดยตลอด ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ช่วง ช่วงแรก พ.ศ. 2531-2535 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้น

รายได้ที่ 2 มาจากกำไรภาคเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน รายได้อื่นๆ และรายได้จากทรัพย์สิน ตามลำดับ

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2537-2539 ลำดับความสำคัญของกำไรภาคเกษตร กับค่าแรงและเงินเดือน มีการสลับกัน ค่าแรงและเงินเดือนกลายเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุด และกำไรภาคเกษตรกลายเป็นรายได้ที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2541 โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 2 เปลี่ยนแปลงกลับไปมีลักษณะเหมือนกับโครงสร้างในช่วงแรก และช่วงที่ 4 พ.ศ. 2543 โครงสร้างยังคงเปลี่ยนแปลงไปอีก ค่าแรงและเงินเดือนกลายเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุด รองลงมาเป็น กำไรภาคเกษตร เงินโอน กำไรนอกภาคเกษตร รายได้อื่นๆ และรายได้จากทรัพย์สิน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ต่อรายได้ทั้งหมด ตลอดช่วงปี 2531-2543 พบว่า สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง และสัดส่วนรายได้จากทรัพย์สินต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มคงที่ ซึ่งหมายความว่า มีแนวโน้มว่า ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร และเงินโอน เป็นรายได้ที่มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 2 เพิ่มขึ้น และกำไรภาคเกษตรมีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 2 ลดลง

นอกจากนั้น มีข้อสังเกตว่า ปี 2537 สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมด มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้รายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 2 ใกล้เคียงกันมากขึ้น

5.2.3 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 3

ตารางที่ 5.5 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 3

หน่วย : %

ปี	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
2531	29.79	15.10	45.58	6.48	1.17	1.88
2533	36.10	14.75	41.03	5.97	0.66	1.49
2535	36.34	14.96	39.17	7.24	0.84	1.45
2537	42.95	15.76	29.46	9.27	0.73	1.83
2539	44.05	15.42	26.90	10.29	1.01	2.33
2541	41.07	19.19	26.10	9.11	1.57	2.96
2543	46.08	16.87	22.97	10.37	0.94	2.77
เฉลี่ย	39.48	16.01	33.03	8.39	0.99	2.10

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537
2539 2541 และ 2543

จากตารางที่ 5.5 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 3 มาจาก ค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด คือ ร้อยละ 39.48 และรายได้จากทรัพย์สินน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.99 นอกจากนี้ โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 3 ก็เปลี่ยนแปลงไปในปี พ.ศ. 2531-2535 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 3 มาจากกำไรภาคเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน รายได้อื่นๆ และรายได้จากทรัพย์สิน ตามลำดับ แต่พอในปี พ.ศ. 2537-2543 ค่าแรงและเงินเดือนกลายเป็นรายได้ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก กำไรภาคเกษตรกลายเป็นรายได้ที่มีความสำคัญเป็นอันดับสอง และรายได้ประเภทอื่น มีความสำคัญในระดับเดิม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ต่อรายได้ทั้งหมด ตลอดช่วงปี 2531-2543 พบว่า สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง

และสัดส่วนของรายได้จากทรัพย์สินต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มคงที่ ซึ่งหมายความว่า มีแนวโน้มว่า ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน และรายได้อื่นๆ เป็นรายได้ที่มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 3 เพิ่มขึ้น และกำไรภาคเกษตรมีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 3 ลดลง

นอกจากนี้ จากข้อมูล มีข้อสังเกตว่า ในปี 2537 สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และสัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดลดลงอย่างชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้น สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดยังคงลดลงอย่างรวดเร็วอีกด้วย นับตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา ซึ่งหมายความว่า ความสำคัญของกำไรภาคเกษตรต่อคนในชั้นรายได้ที่ 3 ได้ลดลง เป็นอันมาก

5.2.4 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 4

ตารางที่ 5.6 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 4

หน่วย : %

ปี	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
2531	37.62	21.32	31.61	6.95	1.05	1.45
2533	41.90	20.68	27.64	6.59	0.82	2.37
2535	45.72	23.82	22.14	5.77	1.16	1.39
2537	48.19	23.66	17.18	8.53	1.14	1.30
2539	45.89	24.26	17.92	9.03	1.06	1.84
2541	46.33	24.17	17.26	8.60	1.74	1.90
2543	49.11	25.87	12.81	9.39	1.27	1.55
เฉลี่ย	44.96	23.40	20.94	7.84	1.18	1.68

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจสถานะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537 2539 2541 และ 2543

จากตารางที่ 5.6 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 4 มาจาก ค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.97 และรายได้จากทรัพย์สินน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.18 นอกจากนี้ โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 4 ก็เปลี่ยนแปลงไป

ในปี พ.ศ. 2531-2533 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 4 มาจากค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด รองลงมา คือ กำไรภาคเกษตร กำไรนอกภาคเกษตร เงินโอน รายได้อื่นๆ และรายได้จากทรัพย์สิน ตามลำดับ แต่พอในปี พ.ศ. 2535-2543 ความสำคัญของกำไรนอกภาคเกษตร และกำไรภาคเกษตรมีการเปลี่ยนแปลง กำไรนอกภาคเกษตรกลายเป็นรายได้ที่มีความสำคัญเป็นอันดับสอง และกำไรภาคเกษตรกลายเป็นรายได้ที่มีความสำคัญเป็นอันดับสาม ขณะที่รายได้ประเภทอื่นๆ ยังมีความสำคัญในระดับเดิม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ต่อรายได้ทั้งหมด ตลอดช่วงปี 2531-2543 พบว่า สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด สัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง และสัดส่วนรายได้จากทรัพย์สินต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มคงที่ ซึ่งหมายความว่า มีแนวโน้มว่า ค่าแรงและเงินเดือน กำไรนอกภาคเกษตร และเงินโอน เป็นรายได้ที่มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 4 เพิ่มขึ้น และกำไรภาคเกษตรมีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 4 ลดลง

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า ในช่วงปี 2531-2537 สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และสัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งหมายความว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว ความสำคัญของค่าแรงและเงินเดือนต่อคนในชั้นรายได้ที่ 4 เพิ่มขึ้นอย่างมาก และความสำคัญของกำไรภาคเกษตรต่อคนในชั้นรายได้ที่ 4 ลดลงอย่างมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.5 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 5

ตารางที่ 5.7 การจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 5

หน่วย : %

ปี	ค่าแรง เงินเดือน	กำไร นอกภาคเกษตร	กำไร ภาคเกษตร	เงินโอน	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้อื่นๆ
2531	48.52	25.28	13.69	8.68	2.29	1.54
2533	49.33	26.07	12.88	5.81	2.33	3.58
2535	52.78	28.22	8.14	5.68	3.53	1.65
2537	53.88	28.62	8.21	6.19	2.22	0.88
2539	50.31	29.40	9.58	5.67	4.03	1.01
2541	51.38	28.15	9.40	6.99	2.81	1.27
2543	55.22	26.75	7.60	7.37	2.14	0.92
เฉลี่ย	51.63	27.50	9.93	6.63	2.76	1.55

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2531 2533 2535 2537 2539 2541 และ 2543

จากตารางที่ 5.7 พบว่า โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2531-2543 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 5 มาจาก ค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด คือ ร้อยละ 51.63 และรายได้อื่นๆ น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.55 นอกจากนี้ โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 5 ก็เปลี่ยนแปลงไป ในปี พ.ศ. 2531 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 5 มาจาก ค่าแรงและเงินเดือนมากที่สุด รองลงมา คือ กำไรนอกภาคเกษตร กำไรภาคเกษตร เงินโอน รายได้จากทรัพย์สิน และรายได้อื่นๆ ตามลำดับ แต่พอในปี พ.ศ. 2533 รายได้ทั้งหมดของคนในชั้นรายได้ที่ 5 มาจากรายได้อื่นๆ มากกว่ารายได้จากทรัพย์สิน ขณะที่รายได้ประเภทอื่น ยังมีความสำคัญอยู่ในระดับเดิม และต่อมา ช่วงปี 2533-2543 โครงสร้างรายได้ของคนในชั้นรายได้ที่ 5 ก็กลับมาเหมือนกับโครงสร้างรายได้ของปี 2531

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนรายได้จากปัจจัยการผลิตต่างๆ ต่อรายได้ทั้งหมด ตลอดช่วงปี 2531-2543 พบว่า สัดส่วนค่าแรงและเงินเดือนต่อรายได้ทั้งหมด และสัดส่วนกำไรนอกภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด

และสัดส่วนรายได้อื่นๆ ต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง สัดส่วนเงินโอนต่อรายได้ทั้งหมด และ สัดส่วนรายได้จากทรัพย์สินต่อรายได้ทั้งหมดมีแนวโน้มคงที่ ซึ่งหมายความว่า มีแนวโน้มว่า ค่า แรงและเงินเดือน และกำไรนอกภาคเกษตร เป็นรายได้ที่มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 5 เพิ่มขึ้น ขณะที่กำไรภาคเกษตรและรายได้อื่นๆ มีความสำคัญต่อคนในชั้นรายได้ที่ 5 ลดลง

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า ในช่วงปี 2531-2535 สัดส่วนกำไรภาคเกษตรต่อรายได้ ทั้งหมดลดลงอย่างรวดเร็วชัดเจน ซึ่งหมายความว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว ความสำคัญของกำไร ภาคเกษตรต่อคนในชั้นรายได้ที่ 5 ลดลงเป็นอันมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย